

На основу члана 146. став 3. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 62/2023) и члана 40. Статута општине Голубац („Службени гласник општине Голубац“, бр.1/19 и 10/19) , Скупштина општине Голубац на својој седници, одржаној дана 25.04.2024. године донела је

О Д Л У К У

о изградњи, постављању и одржавању споменика, спомен обележја и скулптуралних дела на територији општине Голубац

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се изградња, постављање и одржавање споменика, спомен обележја и скулптуралних дела на површинама јавне намене на територији општине Голубац, као и услови за њихово подизање ,односно постављање и одржавање и начин обезбеђивања средстава.

Члан 2.

Споменик, односно спомен обележје у смислу ове одлуке је дело ликовне или примењене уметности - фигура, попрсје, биста, рељеф, спомен-плоча или друго спомен обележје које обележава догађај или личност значајну за општину Голубац, националну историју и културу или светску политичку и културну историју.

Споменик, односно спомен обележје може да се подиже само на површинама јавне намене, уз предходну сагласност министарства надлежног за послове културе.

Скулптурално дело у смислу ове одлуке је дело које се због своје уметничке вредности поставља на површинама јавне намене.

Члан 3.

Површина јавне намене у смислу одредбе ове одлуке јесте простор одређен планским документима за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина, за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

Члан 4.

Споменик, спомен обележје, спомен – плоча и скулптурално дело (у даљем тексту: споменик) се поставља на основу одлуке Општинског већа општине Голубац (у даљем тексту: Општинског већа), у складу са одредбама ове одлуке и посебним законом.

Споменици се не могу изграђивати и постављати ван површина јавне намене.

Члан 5.

Одредбе ове одлуке, осим у погледу органа надлежног за доношење одлуке о подизању споменика, не примењују се када се споменик гради односно поставља на иницијативу друге државе.

За изградњу и постављање споменика на јавним гробљима примењују се одредбе посебне одлуке, којом је уређена ова материја.

II ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА

Члан 6.

Иницијативу за постављање споменика може поднети физичко, правно лице, удружења грађана, организације и др.

Иницијатива из става 1. овог члана подноси се у писаном облику и иста мора да садржи:

1. Историјске, уметничке или друге разлоге за постављање споменика
2. Локацију места постављања
3. Изглед и текст
4. Начин финансирања
5. Идејно решење споменика и уређење околног простора
6. Друге податке

Иницијатива из става 1. овог члана подноси се Општинском већу.

Изузетно, уколико подносилац иницијативе на поседује идејно решење из претходног става овог члана, наводи се потреба његове изградње и смернице за израду идејног решења (пројектни задатак), или уколико споменик постоји, прилаже његову фотографију и опис.

Члан 7.

Општинско веће на основу поднете иницијативе, сопствене процене и оправданости исте, процене о могућности реализације која обухвата и анализу обезбеђења финансијских средстава, услова и карактеристика локације и могућности њеног уређења, остваривању безбедности у односу на суседне објекте, саобраћај или подземну комуналну инфраструктуру и сл. утврђује оправданост поднете иницијативе.

Општинско веће у поступку утврђивања оправданости иницијативе има право да тражи додатна објашњења, податке или документацију од подносиоца иницијативе, као и да тражи мишљења од стручњака из области културе (историчари уметности, академски сликари, вајари, књижевници и други) и урбанизма (архитекте, планери и урбанисти).

Члан 8.

У зависности од поднете иницијативе, може се извршити постављање већ постојећег дела, односно, изграђеног споменика, или се може спровести поступак израде и постављања по основу прихватања предложеног идејног решења од стране подносиоца иницијативе, или се врши избор идејног решења на основу конкурса или ангажовањем аутора по позиву

Члан 9.

Уколико Општинско веће одлучи да се спроводи конкурс, конкурс се објављује најмање у једном дневном листу, који се дистрибуира на територији целе Републике Србије.

Општинско веће може одлучити да се спроведе конкурс по позиву уз учешће најмање три аутора.

Општинско веће спроводи конкурс и врши избор идејног решења споменика.

Општинско веће изузетно може одлучити о коришћењу постојећег споменика односно реплике већ постојећег споменика.

Члан 10.

Пре расписивања конкурса, Општинско веће може прибавити додатна стручна мишљења стручњака из члана 7. став 2. ове одлуке, ради утврђивања ближих услова конкурса.

Члан 11.

Председник општине Голубац, на основу одлуке Општинског већа о избору аутора споменика са истим, закључује уговор којим се ближе дефинишу међусобне обавезе.

Члан 12.

Општинско веће након спроведене процедуре припрема нацрт одлуке о постављању споменика и исти доставља Министарству надлежном за послове културе за добијање претходне сагласности. Уз нацрт одлуке Министарству се прилаже и :

1. Препис листа непокретности и копија плана земљишта, односно обекта из катастра непокретности Републичког геодетског завода;
2. Информација о локацији или сличан доказ да је реч о површини јавне намене (извод из планског документа и сл.) на којој ће се изградити, односно поставити споменик односно спомен обележје;
3. Идејно решење са техничким описом који мора да обухвата и ситуациону скицу на којој је приказана позиција планираног споменика, као и тачан наведен текстуални испис и позиција истог на споменику;

Члан 13.

Општинско веће по претходно прибављеној сагласности Министарства надлежног за послове културе, доноси одлуку којом се одобрава постављење споменика.

Члан 14.

Подизање, односно постављање споменика на површини јавне намене одобрава се решењем надлежног одељења Општинске управа општине Голубац за урбанизам и изградњу. Уз захтев за доношење решења, пролаже се:

1. Одлука Општинског већа којом се одобрава постављење споменика на одређеној локацији;
2. Сагласност Министарства надлежног за послове културе на утврђени предлог Општинског већа којим се одобрава постављање споменика;
3. У случају постављања споменика на објекат или у дворишту јавног објекта, сагласност власника објекта, односно земшита;
4. Идејно решење са техничким описом који мора да обухвата и ситуациону скицу на којој је приказана позиција планираног споменика. У случају потребе за посебним уређењем локације, осветљењем или уградњом посебне опреме, доставља се техничка документација за исто.

Члан 15.

Споменик се може уклонити, односно преместити, ако за то постоје оправдани разлози, а по прибављеном мишљењу стручњака из члана 7. став 2..

Одлуку о уклањању, односно премештању споменика, доноси Општинско веће.

Члан 16.

Народна библиотека "Вељко Дугошевић" Голубац (у даљем тексту "Народна библиотека") као носилац културних активности у општини Голубац, води евиденцију о постављеним споменицима на територији општине Голубац и у року од 30 дана од дана постављања споменика, о истом обавештава надлежни Завод за заштиту споменика културе.

III ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 17.

У буџету општине Голубац обезбеђују се средства за постављање споменика.

Средства за постављање споменика могу се обезбедити прилозима, поклонима, донацијама или на други примерен начин од стране правног и физичког лица, удружења или страних држава.

Члан 18.

Правна или физичка лица, удружења и други који обезбеде сва или више од 50% потребних средстава за постављање споменика, имају право да им се име упише на постамент или поред споменика.

IV ОДРЖАВАЊЕ СПОМЕНИКА

Члан 19.

Споменици који су проглашени за културно добро одржавају се по програму заштите непокретних културних добара и у складу са програмом рада Републичког Завода за заштиту споменика културе.

О одржавању споменика који није проглашен за културно добро, стара се Народна библиотека.

Члан 20.

Средства за одржавање споменика, обезбеђују се у буџету општине Голубац у складу са годишњим програмом рада Народне библиотеке, на који Скупштина општине даје сагласност.

Члан 21.

Одржавање споменика обухвата редовну контролу и одржавање: чистоће споменика, простора и расвете око споменика, прилазних стаза или путева до споменика.

Радове на одржавању споменика врши правно лице којем је поверено вршење послова одржавања зелених и површина јавне намене у складу са посебном одлуком, а по налогу народне библиотеке, односно надлежног Завода за заштиту споменика културе, уколико су споменици проглашени културним добром.

V ЗАШТИТА СПОМЕНИКА

Члан 22.

Споменици се не смеју прљати, оштетити или уништити.

Грађани су дужни да се према споменицима односе са дужном пажњом као и да спрече или пријаве њихово оштећење.

Члан 23.

Правно или физичко лице које неовлашћено подигне, премести, уклони, оштети или уништи споменик дужно је да успостави пређашње стање под надзором Народне библиотеке и надлежног Завода за заштиту споменика културе, или да надокнади насталу штету.

VI НАДЗОР

Члан 24.

Послове инспекцијског надзора над подизањем и одржавањем споменика врши јединица Општинске управе надлежна за инспекцијске послове.

У вршењу инспекцијског надзора инспектори су овлашћени да наложе мере за отклањање поступања супротних одредбама чланова 22. и 23.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Новчаном казном за прекршај казниће се правно лице, одговорно лице у правном лицу, предузетник и физичко лице, ако:

- поступи супротно одредбама члана 4., 11., 15., 22. и 23. Ове Одлуке,
- Не поступи по решењу надлежног инспектора из члана 24. Став 2. ове Одлуке.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се правно лице новчаном казном у фиксном износу од 75.000, динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у фиксном износу од 25.000, динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у фиксном износу од 50.000, динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном у фиксном износу од 20.000, динара.

VIII ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 26.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Голубац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ

Број:35-2/2024

Председник СО
Александар Ђукић,с.р.